

سوالات تشریحی درس دوم فارسی یازدهم

الف) قلمرو زبانی

۱- با توجه به رابطه معنایی "ترادف" از متن زیر واژه مناسبی برای کلمه "عقد" انتخاب کنید. (۲۵)

«امیر را یافتم آنجا بر زبَرِ تخت نشسته، پیراهنِ توزی، مِخَنَقَه در گردن، و بوالعَلاَیِ طَبیبِ آنجا زیرِ تخت نشسته دیدم.»

۲- در متن درس واژه ای بیابید که "نشانهٔ تصغیر" به آن افزوده شده باشد. (۲۵)

«یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر، تا خویشتن را ضَیَعَتَکی حلال خردند و فَرَاخ تر بتوانند زیست و ما حَقَّ این نعمتِ تندرستی که باز یافتیم، لَخْتی گزارده باشیم.»

۳- با توجه به جمله "تا نماز پیشین از مهمات فارغ شده بود" تفاوت معنایی واژه "مهمات" را در این متن و امروز بنویسید. (۵)

۴- در هر یک از عبارات زیر حرف "را" به جای کدام حرف اضافه به کار رفته است؟ (۵)

الف) بونصر را بگوی. (ب) در هر سفری ما را از این بیارند.

۵ - تفاوت نقش «نیک» را در دو جمله زیر بررسی کنید. (۵)

الف) نیک کوفته شد. (ب) نیک آمد.

۶- در جمله "امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد": (۷۵)

الف) یک متمم نشان دهید.

ب) معنای فعل «فرود آمد» با توجه به متن ..... است.

پ) واژه «آمده» در این جمله فعل است. الف) درست □ ب) نادرست □

۷ - نوع ساختمان واژه های زیر چیست؟ (۷۵)

دیدار: خدمتکار: عادات:

۸- با توجه به عبارت مقابل به سوالات پاسخ دهید. "تا این عارضه افتاده بود، بونصر نامه های رسیده را به خطّ خویش، نُگت بیرون می آورد و چیزی که در او کراهیتی نبود، می فرستاد فرود سرای و من خیر خیر جواب می آوردم." (۱)

الف) دو هم خانواده برای واژه "کراهیت" بنویسید.

ب) معنای واژه های "عارضه" و "خیر خیر" چیست؟

۹- در عبارات زیر واژه هایی را که غلط املائی دارند تصحیح کنید. (۱)

تا صدقه ای که خواهیم کرد، هلال بی شبهت باشد و ما حقّ این نعمتِ تندرستی را گذارده باشیم.

از غذای آمده، پس از نماز، امیر کشتی ها بخاست و ناوی ده بیاوردند.

۱۰- نوع وابسته های مشخص شده را تعیین کنید. (۱)

(الف) از بسیاری نکت چیزی که در او کراهیتی نبود. (ب) تاس های بزرگ پُریخ

(پ) در این دو سه روز ، با داده آید . (ت) خبری سخت ناخوش در لشکرگاه افتاده بود.

۱۱ - واژه های ستون «الف» را به واژه های ستون «ب» وصل کنید. (۱)

الف		ب
۱	جمله مجهول	الف بونصر نامه های رسیده را، به خط خویش، نکت بیرون می آورد.
۲	«را»ی فک اضافه	ب بزرگا که شما دو تنید!
۳	«الف» کثرت	پ پیغامی است سوی بوسهل تا داده آید.
۴	واژه « مرکب- وندی»	ت آنچه دارم از اندک مایه خطام دنیا حلال است و کفایت است.
		ث ما حق این نعمت تندرستی ، لختی گزارده باشیم.

۱۲ - کدام جمله را می توان مجهول کرد؟ به شیوه متون گذشته آن را مجهول کنید. (۱)

(الف) اعیان و وزیر به خدمت استقبال رفتند .

(ب) لشکری و رعیت چندان صدقه دادند که آن را اندازه نبود.

(ب) قلمرو ادبی

۱- درس "قاضی بست" جزء کدام یک از انواع ادبیات است؟ (۲۵)

۲- عبارت "پیغامی ست سوی بونصر در بابی" به شیوه بلاغی نوشته شده است یا عادی؟ (۲۵)

۳ - مهم ترین ویژگی های نثر در «امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و تر و تباه شده بود.» ..... و

..... است. (۵)

۴ - در کدام عبارت کنایه می بینید؟ پیدا کنید و معنای آن را بنویسید. (۵)

(الف) بو نصر را بگوی امروز دُرُستم .

(ب) در این دو سه روز بار داده آید .

۵- نوع استفهام جمله های زیر را مشخص کنید. (۵)

(الف) مرا چه افتاده است که زر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد؟!

(ب) چون به آنچه دارم و اندک است، قانعم، وزر و وبال این، چه به کار آید؟

۶ - درست و نادرست بودن عبارت هارا تعیین کنید. (۷۵)

(الف) عبارت « من این نپذیرم و درعهده این نشوم.» کنایه دارد. الف (درست) □ (ب) نادرست □

(ب) «ضیعت» در « تنگدست اند و از کس چیزی نستانند و اندک مایه ضیعتی دارند.» در معنای مجازی به کار رفته است .

الف) درست □

ب) نادرست □

ج) در عبارت « کرانِ رودِ هیرمند رفت با بازان و یوزان و حَشَم و ندیمان و مُطربان. » آرایهٔ تناسب داریم .

الف) درست □

ب) نادرست □

۷- در عبارات زیر مجاز و استعاره را بیابید؟ معنای آنها را بنویسید. (۱)

الف) آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا، حلال است.

ب) دلها سخت متحیر شد تا حال چون شود.

پ) قلمرو فکری

۱- معنای واژه ی "محبوب" در عبارت "محبوب گشت از مردمان" چیست؟ (۲۵/)

۲- معادل امروزی فعل در "امیر مسعود برنشست" را بنویسید. (۲۵/)

۳- عبارت "از مهمات فارغ شده بود" چه مفهومی دارد؟ (۵/)

۴- با توجه به متن درس، دو ویژگی بارز برای پسر قاضی بست ذکر کنید. (۵/)

۵- در عبارت « زرهاست که پدر ما از غرو هندوستان آورده است و بتان زرین شکسته و بگداخته و پاره کرده و حلال تر مال هست » (۵/)

الف) گوینده بر کدام ویژگی طلاها تأکید کرده است؟
ب) منظور از « پاره کرده » چیست؟

۶- با توجه به عبارت « آن چه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است. » به پرسشها پاسخ دهید: (۵/)

الف. گوینده کدام ویژگی اخلاقی برخوردار است؟
ب. مقصود از « حطام » چیست؟

۷- با توجه به این عبارت به پرسشها پاسخ دهید: این صلت فخر است . پذیرفتم و باز پس دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک

است. حساب این را نتوانم داد و نگویم که مرا سخت در بایست نیست. (۱/۵)

الف) مفهوم عبارت « این صلت فخر است » چیست؟

ب) با توجه به عبارت فوق چرا قاضی بست از پذیرفتن زر امتناع کرد؟

ج) عبارت « مرا به کار نیست » یعنی چه؟

۸- این مرد بزرگ و دبیر کافی به نشاط قلم در نهاد تا نزدیک نماز پیشین ، از این مهمات فارغ شده بود. (۷۵/)

الف) عبارت « به نشاط قلم در نهاد » یعنی چه؟
ب) معادل امروزی « نماز پیشین » چیست؟

۹- در عبارت: "امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و تر و تباه شده بود" (۵/)

الف) "از آن جهان آمده" چه مفهومی دارد؟
ب) معنای فعل دوم چیست؟

۱۰- با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید.

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

"قاضی گفت: نگویم که مرا سخت دربايست نيست، اما چون به آنچه دارم و اندک است، قانعم، وزير و وبال اين، به چه کار آيد؟" (۷۵/)

الف) از "سخت دربايست بودن" چه مفهومی دریافت می کنید؟

ب) کدام ویژگی اخلاقی قاضی بست آشکار است؟
پ) منظور از "اين" چیست؟

۱۱- در عبارت "بونصر را بگوي که امروز درستم و در اين دو سه روز بار، داده آيد که علت و تب تمامی زایل شد" (۱)

الف) "درست بودن" در چه مفهومی به کار رفته است؟
ب) "بار دادن" یعنی؟

۱۲- با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. "امير مثال داد تا هزار هزار درم به غزين، به مستحقان و درويشان دهند شکر اين را، و نبشته آمد و به توقيح، موکد گشت." (۱)

الف) "مثال دادن" در چه مفهومی به کار رفته است؟
پ) امير برای شکر چه امری، صدقه داد؟

ب) امضا کردن نامه چه ضرورتی داشت؟

پاسخ نامه درس دوم و تعیین سطح سوال ها

الف) قلمرو زبانی (۹/۵)

۱- مِخَنَقَه (ساده) (۲۵/)
۲- ضَيْعَتَک (ساده) (۲۵/)

۳- در متن به معنای کارهای مهم اما امروز غیر از آن معنا به معنای فشنگ، گلوله توپ، خمپاره و... نیز به کار می رود. (متوسط) (۵/)

۴- الف) به (ب) برای (متوسط) (۵/)
۵- الف) قید (ب) نهاد (متوسط) (۵/)

۶- الف) آن / خیمه (ب) وارد شد (پ) نادرست (متوسط) (۷۵/)

۷- دیدار: وندی خدمتکار: مرکب عادات: ساده (ساده) (۷۵/)

۸- الف) کاره / مکروه / اکراه (ب) عارضه: بیماری / ناخوشی خیر خیر: تند / سریع (ساده) (۱)

۹- غلط های املایی و درست آن ها به ترتیب: ۱- هلال: حلال ۲- گذارده: گزارده ۳- غذا: قضا ۴- بخاست: بخواست (متوسط) (۱)

۱۰- الف) صفت بیانی (ب) مضاف الیه (پ) صفت شمارشی (ت) صفت بیانی (متوسط) (۱)

۱۱- موارد: ۱ (پ) ۲ (الف) ۳ (ب) ۴ (ث) (متوسط) (۱)

۱۲- (ب) چندان صدقه داده آمد که آن را اندازه نبود. (متوسط) (۱)

ب) قلمرو ادبی (۳/۷۵)

۱- ادب تعلیمی (ساده) (۲۵/)
۲- بلاغی (ساده) (۲۵/)
۳- کوتاهی جمله ها و ایجاز مختصر گویی

(متوسط) (۵/)

۴- (ب) اجازه دیدار داده می شود. (ساده) (۵/)
۵- الف) پرشش انکاری (دشوار) (ب) پرشش انکاری (ساده) (۵/)

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

۶- الف) درست (ب) نادرست (ج) درست (ساده) (۷۵/۷) - الف) حطام (استعاره از مال بی ارزش) (ب) دل (مجازا افراد) (متوسط) (۱)

پ) قلمرو فکری (۷/۲۵)

۱- پنهان/ مستور (ساده) (۲۵/۲) - ۲- سوار شد. (ساده) (۲۵/۲) - ۳- کارها / امور مهم را تمام کرده بود. (ساده) (۵/۵)

۴- قناعت و ترس از خدا یا ترس از حساب و کتاب قیامت یا پرهیزگاری (ساده) (۵/۵)

۵- الف) حلال بودن (ب) شکستن و خرد کردن (متوسط) (۵/۵) - الف) قناعت (ب) مال بی ارزش دنیا (متوسط) (۵/۵)

۷- الف) این هدیه مایه افتخار من هست. (ب) به دلیل شک داشتن در حلال بودن مال و بازخواست در قیامت (ج) به دردم نمی خورد. (متوسط) (۵/۱)

۸- الف) با شادی نوشتن را آغاز کرد. (ب) نماز ظهر (متوسط) (۷۵/۷)

۹- الف) از مرگ نجات یافته (ب) لباس عوض کرد (متوسط) (۵/۵)

۱۰- الف) نیاز شدید داشتن (ب) قناعت (پ) زر مشکوک یا حرام (متوسط) (۷۵/۷)

۱۱- الف) سالم بودن (ب) اجازه ملاقات دادن (متوسط) (۵/۵)

۱۲- الف) دستور دادن (ب) شکر گزاری به سبب زنده ماندن (پ) تا نامه حالت رسمی پیدا کنه (متوسط) (۷۵/۷)

سوال های چهار گزینه ای درس دوم فارسی یازدهم

الف) قلمرو زبانی :

۱- در تمام گزینه ها غلط املائی وجود دارد به جز گزینه...

۱) بانگ و هزاهز و غریو خواست. (۲) این سلت فخر است، پذیرفتم.

۳) اندک مایه ضیعتی دارند. (۴) علّت و تب تمامی ذایل گشت.

۲- نوع حرف "را" در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

۱) در هر سفری ما را از این بیارند. (۲) رقعتی نوشت به امیر و مرا داد.

۳) چندان صدقه دادند که آن را اندازه نبود. (۴) پادشاه را سلامت یافتند.

۳- در تمام گزینه ها ، به جز گزینه...جفت واژه ها ....هم معنی اند.

۱) صلت/صله (۲) ارادت/اراده (۳) زیادت/زیاده (۳) رقعت/رقعه

۴- در کدام گزینه، واژه مشخص شده درست معنا شده است؟

۱) ناوی ده بیاوردند و جامه ها افگندند و شرعی بر وی کشیدند. (شرع : بادبان)

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

۲) در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد. (علت : دلیل)

۳) امیر مسعود شبگیر برنشست. (شبگیر : ابتدای شب)

۴) نامه را بخواند و توقیع کرد. (توقیع : امضا)

۵- در واژه های زیر چند واژه ی وندی و چند واژه ی وندی-مرکب وجود دارد؟

"چاشتگاه، جامه، دیدار، تنگدستی، هزاهز، ضیعتک، خدمتکاران، پیغام، هیرمند، کوشک"

(۱) سه، دو (۲) دو ، دو (۳) سه، سه (۴) دو ، سه

ب) قلمرو ادبی:

۱- واژه "خیلتاش" با کدام یک از گزینه ها مترادف ندارد؟

(۱) چشم (۲) ندیمان (۳) چاکران (۴) نوکران

۲- واژه ها در تمام گزینه ها تناسب دارند جز در گزینه.....

(۱) دوات، دبیر، توقیع (۲) ناو، شراع، آب (۳) وزر، وبال، قیامت (۴) بانگ، هزاهز، غریو

۳- ویژگی شاخص عبارت زیر چیست؟

"امیر از آن جهان آمده ، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید."

(۱) ایجاز (۲) اطناب (۳) تکرار حرف "و" (۴) صداقت در بیان

۴- در کدام گزینه "مجاز" وجود ندارد؟

(۱) به نشاط، قلم در نهاد. (۲) دلها سخت متحیر شد. (۳) امیر نامه ها فرمود به غزنین. (۴) علت و تب، تمام شد.

۵- در عبارت زیر کدام واژه در معنای استعاری به کار رفته است؟

"من از حساب قیامت بترسم و آنچه دارم از اندک مایه خُطام دنیا، حلال است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم."

(۱) قیامت (۲) دنیا (۳) خُطام (۴) مایه

۶- در کدام عبارت از ویژگی های خاص نثر بیهقی دیده نمی شود؟

(۱) علی ایّ حال، من نیز فرزند این پدرم. (۲) امیر را تب گرفت؛ تب سوزان و سرسامی افتاد

(۳) حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولایت است. (۴) نامه را بخواند و دوات خواست و توقیع کرد و گفت....

پ) قلمرو فکری:

۱- مفهوم عبارت "امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید" در کدام گزینه آمده است؟

(۱) پادشاه پس از سفر به دیگر نقاط جهان، با لباسی دیگرگونه وارد چادر شد.

(۲) برای امیری که از آن سوی دنیا آمده بود، چادر دیگری برپا کردند.

(۳) پادشاهی که از مرگ نجات یافته بود، وارد چادر شد و لباسش را عوض کرد.

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

۴) پادشاه از عالم خواب و رویا به حال عادی بازگشت و لباس بر تن کرد.

۲- در داستان قاضی بست، "جامه ها افگندند و شرایی بر وی کشیدند" یعنی:

۱) لباسها را درآوردند و چادری بر تن خود کشیدند.

۲) گستردهای آنها را پهن کردند و سایبانی بر روی آنها کشیدند.

۳) بسترها را از اسبها بر زمین انداختند و روی آنها سایبان زدند.

۴) گستردهای آنها را بر زمین افکندند و چادری بر روی آنها کشیدند.

۳- با توجه به درس قاضی بست، مفهوم کدام گزینه درست ذکر شده است؟

۱) به توقیع موکد گشت: با امضای پادشاه، آراسته شد.

۲) تا چاشتگاه به صید مشغول بودند: تا زمان خوردن صبحانه شکار می کردند.

۳) ابوالعلائی طبیب آنجا زیر تخت نشسته دیدم: طبیب را دیدم که کنار تخت نشسته بود.

۴) این صلت فخر است: این وصلت و پیوند موجب افتخار است.

۴- عبارت "قاضی بسیار دعا کرد و گفت: این صلت فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد" با همه ابیات، به جز... تناسب مفهومی دارد.

۱) اگر عنقا ز بی برگی بمیرد/شکار از دست گنجشکان نگیرد

۲) مکن باور که هرگز تر، کند کام/ز آب جو نهنگ لجه آشام

۳) عقاب آنجاست که در پرواز باشد/کجا از صعوه صیدانداز باشد؟

۴) با عقاب تیزچنگ و با همای تیز پر/اللهی باشد که رقاصی کند کبک دری

۵- با توجه به عبارت "این دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد. تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود" مفهوم کدام گزینه نادرست است؟

۱) قلم در نهاد: قلم را در قلمدان قرار داد.

۲) نماز پیشین: نماز ظهر

۴) فارغ شده بود: آسوده خاطر شده بود.

۳) دبیر کافی: دبیر لایق

پاسخ نامه تست ها:

قلمرو زبانی	۱	۲	۳	۴
۱			☐	
۲				☐
۳		☐		
۴				☐
۵	☐			

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

قلمرو ادبی	۱	۲	۳	۴
۱		☐		
۲		☐		
۳	☐			
۴		☐		
۵		☐		
۶			☐	
قلمرو فکری	۱	۲	۳	۴
۱			☐	
۲		☐		
۳		☐		
۴			☐	
۵		☐		

فارسی